

MKL a lineární solvery PARDISO, CG a FGMRES

Solver PARDISO

- Parallel Sparse Direct Linear Solver
- přímý solver pro soustavy lineárních algebraických rovnic v R nebo C ve Fortranu nebo C
tj. řeší $A \cdot X = B$, kde A je $n \times n$, X a B jsou $n \times n_{rhs}$ (provádí se LU, LDL nebo LL^T faktorizace)
- matice soustavy A: **řidká (a velká)**
symetrická ($a_{ki}=a_{ik}$), strukturálně symetrická (když a_{kl} , tak i a_{lk}) nebo nesymetrická
reálná, hermitovská nebo komplexní
pozitivně definitní nebo indefinitní
- využíváno procedur knihovny BLAS
- paralelizováno pro SMP (symmetric multiprocessing = sdílená paměť), zrychlení až 7krát na 8 procesorech
- <http://www.pardiso-project.org>, v MKL jedna z implementací
- MKL (verze 10): **dokumentace** – Reference Manual str. 2161–2252
rozhraní – **originál** PARDISO
– **DSS** (direct sparse solver)
verze **OOO** (out-of-core) pro soustavy nad rozsah fyzické paměti
- **algoritmus**:
  1. analýza a symbolická faktorizace
  2. numerická faktorizace
  3. substituce a iterační zpřesnění
- **formát uložení** matice A:
PARDISO-varianta formátu CSR (compressed sparse row), viz MKL Reference Manual str. 2860
 $a(*)$ pro prvky, $ia(*)$ pro řádkový index, $ja(*)$ pro sloupcový index
velikost polí a, ja rovna počtu nenulových prvků matice A, velikost pole ia rovna počet_řádků+1
nenulové prvky řádku ukládány zleva doprava
pro symetrické matice musí být zahrnuty diagonální prvky a prvky horního trojúhelníka
A => a: $a(i)=...$
a => A: $A(i,j)=...$

Solvery CG a FGMRES

- Conjugate Gradient Solver & Flexible Generalized Minimal Residual Solver
- iterační solvery pro soustavy lineárních algebraických rovnic v R (ne v C) ve Fortranu nebo C
tj. řeší $A \cdot X = B$, kde A je $n \times n$, X a B jsou $n \times n_{rhs}$
- matice soustavy A: symetrická pozitivně definitní (pro CG) nebo nesymetrická (pro FGMRES)
- rozhraní **RCI ISS** (iterative sparse solvers based on reverse communication interface)
- **akcelerátory**: preconditioners **ILU0** a **ILUT**

Rozhraní originál PARDISO: řešení „vše v jednom“

– volání podprogramu:

SUBROUTINE pardiso (pt, maxfct, mnum, mtype, phase, n, a, ia, ja, perm, nrhs, iparm, msglvl, b, x, error)

INTEGER(4) pt(64) ! pro 32bitové operační systémy

INTEGER(8) pt(64) ! pro 64bitové operační systémy

INTEGER(4) maxfct, mnum, mtype, phase, n, nrhs, error, ia(*), ja(*), perm(*), iparm(*)

REAL(8) a(*), b(n,nrhs), x(n,nrhs) ! pro real soustavu

COMPLEX(8) a(*), b(n,nrhs), x(n,nrhs) ! pro complex soustavu (neboli COMPLEX*16)

– kde jsou:

pt(64) interní ukazatele

maxfct počet různých matic A téže struktury (obvykle 1)

mnum index aktuální matice (obvykle 1)

mtype 11 reálná nesymetrická, -2 reálná symetrická indefinitní, 2 reálná symetrická poz. def. aj.

phase ij, kde i a j jsou pořadová čísla počáteční, resp. koncové fáze solveru

(viz pořadí fází algoritmu: 1 analýza, 2 faktorizace, 3 substitute)

př. 13 všechno, 22 pouze numerická faktorizace, -1 uvolnění paměti (0 jen pro mnum)

n počet rovnic (a neznámých)

a real nebo complex vektor nenulových prvků matice

ia i-tý prvek ukazuje pořadí prvního nenulového prvku A(i,:) v ja(:),

ia(n+1) je počet nenulových prvků v A plus 1

ja sloupcové indexy nenulových prvků z A

perm permutační vektor

nrhs počet pravých stran

iparm(64) řídicí parametry, výstupní informace

iparm(0)=0 pro default hodnoty všech ostatních iparm s výjimkou iparm(3)

iparm(3)=počet procesorů, stejné číslo jako v proměnné MKL_NUM_THREADS

msglvl 0 pro mlčení, 1 pro výpis statistiky

b real nebo complex pravá strana (pravé strany), při iparm(6)=1 přepsáno řešením

x real nebo complex řešení při iparm(6)=0

error 0 ok, -1 inconsistent input, -2 not enough memory, -4 zero pivot, -8 integer overflow aj.

– vstupní parametry iparm:

1 0 pro default ostatních (kromě iparm(3)), 1 nikoliv

4 0 pro přímý solver (default), jinak řízení iteračních solverů (CG, CGS)

6 0 pro zápis řešení do x (default), 1 pro přepsání b

8 max. počet iteračních zpřesnění (default 0, ale po perturbační pivotaci vždy 2)

aj.

MKL: 60 0 pro in-core verzi, 1 pro out-of-core verzi podle potřeby (porovnáním s údajem v MB v proměnné MKL_PARDISO_OOC_MAX_CORE_SIZE), 2 pro out-of-core verzi

– výstupní parametry iparm:

7 počet iteračních zpřesnění

14 počet perturbovaných pivotů

15 max. potřeba paměti v KB ve fázi 1

16 permanentní potřeba paměti v KB pro fáze 2 a 3

17 max. potřeba paměti pro fáze 2 a 3

celková potřeba paměti: max(iparm(15), iparm(16)+iparm(17))

18 počet nenulových prvků ve faktorech (pokud na vstupu -1)

19 Mflops (pokud na vstupu -1)

20 počet CG iterací

MKL: 61, 62, 63 jako 15, 16, 17, ale po in-core verzi

Rozhraní DSS (Direct Sparse Solver): řešení po krocích

- potřeba deklarovat interní ukazatele (**handles** typu **MKL_DSS_HANDLE**) a jejich pomocí alokovat paměť
- možnost volit mezi in-core (všechna podle v paměti) a out-of-core (**OOO**) verzemi
- **hlavičkové soubory** s definovanými konstantami a rozhraním funkcí
  - f90: INCLUDE 'mkl_dss.f90'
TYPE(MKL_DSS_HANDLE) handle
  - f77: INCLUDE 'mkl_dss.f77'
INTEGER*8 handle   nebo   DOUBLE PRECISION handle
- volání **INTEGER FUNCTIONS**:
  1. nejdříve...
    - dss_create
    - dss_define_structure
    - dss_reorder
  2. i v cyklu...
    - dss_factor_real (nebo complex)   ! vícekrát pro více matic téže struktury
    - dss_solve_real (nebo complex)   ! vícekrát pro více pravých stran
  3. nakonec...
    - dss_delete
  4. ve vhodný čas...
    - dss_statistics
- FUNCTION **dss_create**(handle, opt)
  - počáteční inicializace ukazatele handle
  - opt: integer součet konstant definovaných v souboru mkl_dss
         default MKL_DSS_MSG_LVL_WARNING + MKL_DSS_TERM_LVL_ERROR
         možnost OOC: ... + MKL_DSS_OOC_VARIABLE (default: OOC při potřebě nad 2 GB)
                         ... + MKL_DSS_OOC_STRONG (OOO vždy)
  - návratová hodnota: integer chybový kód (MKL_DSS_SUCCESS neboli 0 pro ok)
- FUNCTION **dss_define_structure**(handle, opt, rowIndex, nRows, nCols, columns, nNonZeros)
  - informace o struktuře matice A velikosti nRows x nCols (musí být čtvercová)
  - pole rowIndex a columns odpovídají polím ia a ja z rozhraní PARDISO
  - opt: MKL_DSS_SYMMETRIC, MKL_DSS_SYMMETRIC_STRUCTURE, MKL_DSS_NON_SYMMETRIC
- **atd.** viz příklad

Rozhraní RCI ISS (Iterative Sparse Solver based on Reverse Communication Interface)

- algoritmy: **RCI CG** – Conjugate Gradient Solver pro symetrické pozitivně definitní matice
  - verze s jednou nebo více pravými stranami (single nebo multiple rhs, srhs/mrhs)
- RCI FGMRES** – Flexible Generalized Minimal Residual Solver pro nesymetrické indefinitní matice
- **reverzní komunikace**: potřeba poskytovat solveru na jeho žádost (např.) součin matice a vektoru
- volání **INTEGER SUBROUTINES**:
  1. nejdříve...

dcg_init	dcgmrhs_init	dfgmres_init	! nastavení parametrů
a případná změna parametrů			
  2. v cyklu

dcg_check	dcgmrhs_check	dfgmres_check	! kontrola parametrů
dcg	dcgmrhs	dfgmres	! solver
dcg_get	dcgmrhs_get	dfgmres_get	! vrací číslo iterace
- **rozhraní** podprogramů:

SUBROUTINE dcg_init	(n, x, b, RCI_request, ipar, dpar, tmp)
SUBROUTINE dcg_check	(n, x, b, RCI_request, ipar, dpar, tmp)
SUBROUTINE dcg	(n, x, b, RCI_request, ipar, dpar, tmp)
SUBROUTINE dcg_get	(n, x, b, RCI_request, ipar, dpar, tmp, itercount)
SUBROUTINE dcgmrhs_init	(n, x, nrhs, b, method, RCI_request, ipar, dpar, tmp)

 atd., viz příklady v Reference Manual str. 2199-2201
- **parametry** pro skupinu podprogramů **dcg**:

n	počet rovnic, zkopíruje se do ipar(1)
x	počáteční, pak okamžité řešení, pro srhs real(8) vektor velikosti n, pro mrhs matice n x nrhs
nrhs	počet pravých stran pro mrhs verzi
b	pravá strana, vektor nebo (pro mrhs) matice (nrhs,n)
method	jen 1
RCI_request	integer hodnota
< 0	chybový kód
0	hotovo
1	požadavek násobit A krát tmp(1:n,1), uložit do tmp(1:n,2) a volat dcg/dcgmrhs
2	požadavek provést zastavovací test, při neúspěchu volat dcg/dcgmrhs
3	požadavek předpodmínění vektoru tmp(1:n,3), uložit do tmp(1:n,4) a volat dcg, pro mrhs podobně (trochu jinak)
ipar	integer pole velikosti 128 (srhs), pro mrhs více (aktuálně však stačí 11)
prvky:	1 pro n, 2/6/7 typ výpisu, 4 číslo iterace, 5 max. počet iterací, 8/9/10 typ zastavovacího testu (8: 1 pro test max. počtu iterací, 9: 1 pro test velikosti rezidua, 10: 1 pro zastavování s RCI_request=2, nuly pro vypnutí testů), 11 předpodmiňování (0 pro ne)
dpar	real(8) pole velikosti 128 (srhs), pro mrhs více (stačí 8)
prvky:	1 relativní tolerance (default 1e-6_8), 2 absolutní tolerance (default 0._8), 3-6 L2-normy reziduí z různých fází výpočtu, 7 alpha parametr, 8 beta parametr
tmp	real(8) matice n x 4, pro mrhs více
- **parametry** pro skupinu podprogramů **dfgmres**:

RCI_request	integer hodnota
< 0	chybový kód
0	hotovo
1	požadavek násobit A krát tmp(ipar(22)), uložit do tmp(ipar(23)) a volat dfgmres
2	požadavek provést zastavovací test, při neúspěchu volat dfgmres
3	požadavek předpodmínění vektoru tmp(ipar(22)), uložit do tmp(ipar(23)) a volat dfgmres
4	požadavek testu nulovosti normy vektoru v dpar(7)
ipar	integer pole velikost 128 (stačí 23)
	1 až 11 viz výše, 12 pro automatický test nulovosti normy vektoru dpar(7), 15 pro verzi algoritmu s restarty
- **akcelerátory** (preconditioners) **ILU0** a **ILUT** pro FGMRES

ILU0	- neúplný LU rozklad se zachováním struktury původní matice
	call dcsrilu0(n, a, ia, ja, bilu0, ipar, dpar, ierr)
ILUT	- neúplný LU rozklad se zachováním některých prvků mimo strukturu (omezení na velikost a počet)
	call dcsrilut(n, a, ia, ja, bilut, ibilut, jbilut, tol, maxfil, ipar, dpar, ierr)

 př. Reference Manual str. 2237-2239